

ဖနံနံယါမိဂ်ခိခါလ် တၢ်ပသိဂ်ပွးတၢ်ဆါ

ကသံဂ်ဒီသဒါ

တၢ်မနုၤလၢနကြးသ့ဂ်ညါသ့ဂ်တဖၣ်လဲၣ်

1 ဘၣ်မနုၤယိပဘၣ်ဆဲးကသံဂ်တၢ်ဒီသဒါလဲၣ်?

တၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ဂၢ်ဒီးစကြၢ်ဖ်ထီၣ်ခိခါလ်နမိနံယါဘဲးတံရံယါ(နမိနံယါတၢ်ဆါအယါ)ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆုးတၢ်ဆါလၢအနးဒိၣ်မးဒီးတၢ်သံလီၤနမိခိးခါတၢ်ဆါအံၤမၤသံပုၤဖိသၣ်ဂ့ၣ်နီၣ်ဒီးဆူအဖိလၢ၂၀၀၈ယၣ်ယၣ်ဂၢ်နီၣ်ဒီးလီၤအံၤမၤခါဘဲးထံးရံၣ်ယါလဲၣ်ခါန့ၣ်ကွဲးထးစ်(bacterial meningitis) တၢ်ဆါအယါတဖၣ်အတၢ်မၤဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးလၢကီၢ်အမဲရူကၤအပူၤလီၤ(မဲးန့ၣ်ကွဲးထးစ်(meningitis)မ့ၢ်ခိၣ်န့ၣ်အသလီၤအတၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ဂၢ်တၢ်ဆါလီၤ.)

နမိနံယါတၢ်ဆါအတၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ဂၢ်အံၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆါအနးလၢဖိသၣ်ဂ့ၣ်နီၣ်ဒီးဆူအဖိလၢလီၤ.တရူၤလၢကသံဂ်ဒီသဒါတၢ်ဆါအံၤအိၣ်ထီၣ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်ဖြိၣ်မိဂ်ခိးခါလ်တၢ်ဆါအတၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ဂၢ်လၢကီၢ်နီၣ်ဒီး

- ပုၤ၇၀၀၀ဆူအဖိခိၣ်ဘၣ်ခိၣ်န့ၣ်သလီၤတၢ်ဆါ
 - ပုၤ၁၃၀၀၀၈သ့ၣ်တၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ဂၢ်ဒီး
 - ပုၤ၅ကလီၢ်ယၣ်ယၣ်ဒီးန့ၣ်န့ၣ်ကုတၢ်ဆါတၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ဂၢ်
- တၢ်အံၤဒုးဖဲကဲထီၣ်တၢ်ဆါသ့ဒီးလၢအဖိလၢအသိးလီၤ.
- တၢ်ပသိဂ်ညိးတၢ်ဆါ
 - တၢ်နၢ်တအၢတၢ်ဆါ
 - ခိၣ်န့ၣ်ဟးဂီၤ

တၢ်ဆါလၢနးနးကွဲးကွဲးအတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လီၤပျံၤအိၣ်အါကတၢ်လၢဖိသၣ်၂ နံၣ်ဆူအဖိလၢလီၤ.

နှံၢ်မိခိးခါဘဲးထံးရံၣ်ယါတၢ်ဆါယၢ်တဖၣ်ရုၤလီၤအသးဆူပုၤတၢ်ဒီးတၢ်မိဖိဖိအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်ဘူးထိးတၢ်လိာ်သးအယိလီၤ.

တၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ဂၢ်အသ့ၣ်ပွးအတၢ်ဆါအံၤန့ၣ်ယါဘျါဘၣ်အီၤကီၢ်ခဲဒိၣ်မး,မ့ၢ်လၢဘဲးထံးရံၣ်ယါတၢ်ဆါယၢ်တဖၣ်အဂီၢ်အဘါလၢကတူၢ်ဆါကသံဂ်တဖၣ်လၢအဘၣ်တၢ်သ့အီၤလၢတၢ်ကူစါယါဘျါသးအဂီၢ်လီၤ. တၢ်အံၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဒီသဒါလၢအသ့ၣ်တၢ်ဆါယၢ်တၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ဂၢ်အဂီၢ်ဒီးအရူဒိၣ်မးစ့ၢ်ကီၢ်လီၤ.

တၢ်ပသိဂ်ပွးတၢ်ဆါယၢ်အတၢ်လဲလိာ်သးအကသံဂ်ဒီသဒါမၤလၢနကဒီသဒါတၢ်သ့ၣ်ပွးတၢ်ဆါအသိးနးတဖၣ်ဒိးသိးဒီးခိၣ်န့ၣ်သလီၤတၢ်ဆါဒီးသ့ၣ်တၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ဂၢ်တဖၣ်လီၤ.ဒီသဒါန့ၣ်သ့ၣ်လၢနၢ်တၢ်ဆါအတၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ဂၢ်တနီၢ်စ့ၢ်ကီၢ်လီၤ.ဘၣ်ဆၣ်ဒီးန့ၣ်အတၢ်ဆါဘၣ်ကူဘၣ်ဂၢ်လိာ်သးသ့ၣ်က့ၢ်အါဘိဒီးကသံဂ်ဒီသဒါပသိဂ်ပွးတၢ်ဆါန့ၣ်ဂုၤလၢတၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ဂၢ်တနီၢ်စ့ၢ်လီၤ.

2 ကသံဂ်ဒီသဒါတၢ်ပသိဂ်ပွးတၢ်ဆါယၢ်အတၢ်လဲလိာ်သး

ကသံဂ်ဒီသဒါတၢ်ပသိဂ်ပွးတၢ်ဆါယၢ်အတၢ်လဲလိာ်သးအံၤဘၣ်တၢ်ပၢ်ဂၢ်ပၢ်ကူၤလၢအဂုၤလၢဖိသၣ်ဆဲးဒီးဖိသၣ်လၢဟးလိထီၣ်သီအဂီၢ်လီၤ.ဖိသၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ဆဲးန့ၣ်အီၤကသံဂ်ဒီသဒါအံၤဆဲးဆဲးခါန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဒီသဒါအီၤန့ၣ်

ဘၣ်အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်သဂၢ်ဒီးတၢ်ဆါလၢအနးအတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လီၤပျံၤဖးဒိၣ်အခါလီၤ.

ဖိသၣ်လၢအဒိၣ်ထီၣ်တဖဲးဒီးပုၤလၢဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပျံၤတဖၣ်ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကသံဂ်ဒီသဒါလီၤဆီလၢအကီၢ်ဝဲနှံၢ်မိခိးခါလ်ဖိဖိမဲးခါရဲးဒ်(Pneumococcal Polysaccharide)ကသံဂ်ဒီသဒါလီၤပုၤလၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကသံဂ်ဒီးတဖၣ်တခါအံၤအဂီၢ်ကသံဂ်ဒီသဒါအတၢ်ကစီၣ်ဖၢ်ဖျါအိၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးနီၤဖးလိာ်သးစ့ၢ်ကီၢ်လီၤ.

3 မတၢ်တဖၣ်လၢအကြးဒီးန့ၣ်ကသံဂ်ဒီသဒါအံၤဒီးအခါဖဲလဲၣ်?

• ပုၤဖိသၣ်လၢအသးန့ၣ်အိၣ်၂န့ၣ်ဒီးဆူအဖိလၢ
ဒိးသိးတၢ်ရဲၣ်တၢ်က့ၤညိၣ်န့ၣ်လၢကသံဂ်ဒီသဒါတၢ်ပသိဂ်ပွးတၢ်ဆါယၢ်အတၢ်လဲလိာ်သးအဂီၢ်မ့ၢ်ကသံဂ်၄ထးတထးလၢသးအန့ၣ်တပတီၢ်ဒိးအဖိလၢအသိး-

- ✓ ၂လါ
- ✓ ၄လါ
- ✓ ၆လါ
- ✓ ၁၂လါတုၤလၢ၁၅လါ

ဖိသၣ်လၢအတဒီးန့ၣ်ဆဲးဘၣ်ကသံဂ်ဒီသဒါအံၤတဖၣ်လၢအသးန့ၣ်အဖိခိၣ်ဒီးဆဲးကသံဂ်ဒီသဒါတခါအံၤသ့ဒီးဒုၣ်တၢ်လီၤ.ကသံဂ်ကဘၣ်ဆဲးဝဲပုၤဘျီလဲၣ်န့ၣ်ဒီးသန့ၤလၢအသးန့ၣ်အဖိခိၣ်လီၤ.လၢတၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးဝဲလၢဂၢ်အဂီၢ်သံက့ၢ်ပုၤလၢအကွၢ်ထွဲဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

- ဖိသၣ်လၢသးအန့ၣ်အိၣ်၂န့ၣ်ဒီး၅န့ၣ်အဘၣ်စၢၤ
ကသံဂ်ဒီးသဒါပသိဂ်ပွးတၢ်ဆါယၢ်အတၢ်လဲလိာ်သးအံၤဘၣ်တၢ်တုၢ်လိာ်ပၢ်ဂၢ်ပၢ်ကူၤလၢအဂုၤဝဲလၢဖိသၣ်၂န့ၣ်ဒီး၅န့ၣ်အဘၣ်စၢၤအဂီၢ်စ့ၢ်ကီၢ်လၢအဒိၣ်လီၤ.ပုၤတဖၣ်အကျါပၢ်ယုၣ်စ့ၢ်ကီၢ်ဒီးဖိသၣ်လၢ
- တၢ်ဆါနီၢ်ခိအစဲလ်(cell)လဲလိာ်သးလၢအကွၢ်ဂီၤတဘၣ်လိာ်
- ပုၤလၢအသးဟးဂီၤမ့ၢ်တမ့ၢ်သံဒဲးတအိၣ်ဘၣ်
- ပုၤလၢအိၣ်ဒီး(HIV/AIDS)တၢ်ဆါအယၢ်
- ပုၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဆါအဂုၤလၢအမၤဘၣ်ဒီးပုၤကညိအတၢ်တုၢ်န့ၣ်ခိၣ်ဆူၣ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢအဘၣ်ဂီၢ်ဒိးတၢ်ဆါတၢ်ဆဲးဆါတၢ်ဆါ,ဝဲစၢ်ဒီးသ့ၣ်တၢ်ဆါတဖၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်
- ပုၤလၢအအီၤကသံဂ်လၢအမၤဘၣ်ဒီးပုၤကညိအတၢ်တုၢ်န့ၣ်ခိၣ်ဆါအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢအဘၣ်ဂီၢ်ဒိးသိးဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကသံဂ်(chemotherapy) ဒီးကသံဂ်steroidsအကရူၢ်တဖၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်
- ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးသးတၢ်ဆါမ့ၢ်တမ့ၢ်ပသိဂ်တၢ်ဆါ.

ဒီးသဒါတၢ်ဆါအံၤကြးဘၣ်တၢ်ကွၢ်ဆိကမိန့ၣ်အီၤလၢပုၤဖိသၣ်ကိးဂၤဒီးလၢအသးအိၣ်၅န့ၣ်ဆူအဖိလၢလီၤဆီဒုၣ်တၢ်ပုၤဖိသၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ပသိဂ်ပွးတၢ်ဆါလၢအနးနးကွဲးကွဲးအတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လီၤပျံၤလီၤ.ဖိသၣ်လၢ
- ဖိသၣ်လၢအသးအိၣ်၃န့ၣ်ဒီးဆူအဖိလၢ
- ပုၤအလးစကၣ်ဖိ(Alaska native)အမဲရူကၤကီၢ်လီၤသ့

(American Indian)ပျူအမေရိကကားပလံင်ဖိလားအ
အိတ်မုတ်ဆီးဂျူး

- ဖိသပ်လားအထိတ်ဒုခဲတဖုတ်
- ကသံပဲထီးအနီဂံလားအလိပ်ဘုတ်တဖုတ်အိတ်လားဖိသပ်အသးနံင်
- အလီသံကွတ်ကသံပဲသရဲလားအကွတ်နတ်အိတ်ဆူင်အိတ်ချလားတတ်
- ကစဲးကရဲင်လီတော်အဂီတကွတ်

တတ်ဒီသဒတ်ပသိပ်ပူးတတ်ဆါလားအတတ်လဲလိတ်သးကသံပဲနုတ်ဘုတ်ဟုတ်
အီ(ဆဲးအီ)တဘျီယီဒီးကသံပဲဒီသဒတ်ဆါအဂသုလီ

4 ဖိသပ်တနီနီတကြားဆဲးကသံပဲဒီသဒတ်ပသိပ် ပူးတတ်ဆါလားအတတ်လဲလိတ်မုတ်မုတ်ကြားခိးဒဲလဲင်

ဖိသပ်လားအတဲးဘုတ်ကသံပဲဒီသဒတ်ပသိပ်ညိးတတ်ဆါအတတ်လဲလိတ်သး
ဒီးဒီနုတ်ဘုတ်ဆါလားအလီပျူလားတတ်ဟဲကထိတ်သးလားအတဲးဘုတ်ဒီးက
သံပဲလားအကဲထိတ်တတ်ယိတ်ဖးဒိတ်လားအသးသမုတ်တဖုတ်မုတ်တဲး
ဘုတ်ဒီးကသံပဲလားအယါပုတ်သးလားကသံပဲဒီသဒတ်ဆါအပူတဲဘုတ်ပျူလား
အကကွတ်ထွဲနတ်အိတ်ဆူင်အိတ်ချလားနဖိဆဲးဖိကဒီးနုတ်ဘုတ်တတ်ဟဲကထိတ်
သးဒီးကသံပဲဒီသဒတ်ဆါတခါတခါမုတ်မုတ်တတ်တဲးဒီးသးနးနးကွဲ
ကွဲတဖုတ်တကွတ်

ဖိသပ်လားအိတ်ဒီးတတ်ဆူးတတ်ဆါဖးဒိတ်သိးဘုတ်နုတ်ဘုတ်သုဆဲးက
သံပဲဒီသဒတ်ဆါအံသုလီဘုတ်ဆုတ်ဖိသပ်ဖိလားအအိတ်ဒီးတတ်ဆူးတတ်ဆါ
တဒိတ်ကဲဆိးတဆဲးကဲဆိးဒီးတတ်ဆူးဆါလားအဒိတ်အမုတ်ညိနုတ်ကြားခိးတူ
လားအတတ်ဆါဘျီကတရားလားအဆဲးကသံပဲဒီသဒတ်ဆါဘုတ်

5 တတ်ဆါတတ်ပသိပ်ပူးအဟဲအတတ်လဲလိတ်သး အတတ်ဘုတ်ယိတ်လီပျူတဖုတ်မုတ်မုတ်တဖုတ်လဲင်?

လားတတ်ပသုညါနုတ်ဟဲ(ကသံပဲအထးဖိဝဝဝဝ)အကျိတ်ဆါပသိပ်ပူးအ
ဟဲအတတ်လဲလိတ်အကသံပဲဒီသဒတ်ဆါအံအတတ်စဘူးပျူထိတ်သးအိတ်
ဒုတ်ထဲတတ်ဟဲကထိတ်သးဆဲးဆဲးဖိတဖုတ်လီ

- လဖိသပ်ဆဲးအကျိတ်ဝကဒီးနုတ်ဘုတ်ဘုတ်ဂီထိတ်ငှကတတ်လီကပုတ်မုတ်
တမုတ်ကဖိထိတ်ဖဲကသံပဲဆဲးသးအလီနုတ်လီ
- လဖိသပ်ဆဲးဂကအကျိတ်ထဲတကလားအဒီးနုတ်ဘုတ်လီကီအါနုတ်(၁၀၄)
Fဒီးဖိသပ်ဆဲး၅၀အကျိတ်ထဲတကဒီးနုတ်ဘုတ်လားအါနုတ်(၁၀၂)Fလီ
- ဖိသပ်တနီနီအတတ်ပသးကရဲင်ကရီဒီးမံစုမံစုထိတ်မုတ်မုတ်အိတ်တတ်
ဝံင်တဘဲဘုတ်လီ

တမံဂုတပူတတ်ဟဲကထိတ်သးတဒိတ်ဘုတ်တဆဲးဘုတ်ဒီးအဖးဒိတ်နးနးကွဲ
ကွဲတဖုတ်တဟဲပျူထိတ်စဲးဘူးလိတ်သးဒီးကသံပဲဒီသဒတ်ဆါအံဘုတ်ဒဲလဲင်
ဒဲလဲင်ဂုဒဲကသံပဲအဂအဂအသိးကသံပဲဒီသဒတ်ဆါအံဒုးကထိတ်တတ်မုတ်
တတ်ကျိလားအနးဒဲသိးတတ်ဟဲကထိတ်လားအတဲးလိတ်အသးဒီးကသံပဲဒီသဒတ်
အတတ်ဘုတ်ယိတ်လီပျူလားအမဲဘုတ်ဒီဆါတတ်နးနးကွဲကွဲမုတ်မုတ်တတ်သံအိတ်
စုသပုတ်ကတတ်လီ

6 တတ်မနုတဖုတ်လားကဘုတ်မအသးဖဲတတ်ဟဲကဲ ထိတ်ဒိတ်မုတ်မုတ်အိတ်ထိတ်လဲင်?

ယကဘုတ်ယုထံင်နုတ်တတ်မနုလဲင်?

ကွတ်ယုဆိတ်အိတ်သးညိနုတ်သးတခါခါဒဲသိးဒီးတတ်တဲးဒီးကသံပဲတတ်ဟဲကဲ
ထိတ်သးတတ်လီကီဖးဒိတ်မုတ်မုတ်တတ်ဟဲသုတ်ဟဲသးလားအတညိအိတ်တဖုတ်

တတ်တဲးဒီးကသံပဲတတ်ဟဲကဲထိတ်သးလားအနးတဖုတ်အိတ်စုဒိတ်မးဒီးကသံပဲဒီ
သဒတ်ဆါလီမုတ်အိတ်ထိတ်တခါခါဒဲလဲင်အါတကွတ်ဒဲသိးလိတ်သးလားအဟဲ
အိတ်ထိတ်ဖဲစုမံးနးအလီခဲဒီးစုနုတ်ရဲင်အတိတ်ပူဖဲကသံပဲဘုတ်တတ်ဆဲးသးအ
လီခဲလီတတ်ပနီတဖုတ်ဟဲယုတ်ဒီး-

- တတ်ကသါကီခဲ
- ဂံဂံဘါစါ
- တတ်သါကအီ
- တတ်တပူတပူ
- သးစံင်ချ
- တတ်ဘုတ်လီပါ
- ကီတ်ယုဒိတ်ကဖိထိတ်
- ခိတ်တပူမုတ်မုတ်ခိတ်မုတ်

တတ်မနုလားကြားမအီလဲင်?

- ကီးကသံပဲသရဲမုတ်မုတ်လဲကီးပူတကနုတ်ဆူကသံပဲသရဲအ
အိတ်
- တဲဘုတ်ကသံပဲသရဲလားတတ်ဘုတ်ဟဲကထိတ်သးအနုအသိးဒီးတတ်
ဆါကတိတ်ဖဲတတ်ဟဲကထိတ်သးအခါဒီးကသံပဲတတ်ဆဲးအီအဆါက
တိတ်
- သံကွတ်နကသံပဲသရဲကသံပဲသရဲမုတ်ဖိမုတ်မုတ်တတ်အိတ်ဆူင်အိတ်
ချတတ်မလီလားနကမပူမပူဘုတ်ပးဒီးကသံပဲဒီသဒတ်ဆါတတ်
ဘုတ်လိတ်ဘုတ်စးလားအရဲဒိတ်တဖုတ်အလံင်ဟဲပျူလားအိတ်ဒီးအဂုအ
ကျိ(VEARS)ဖိတ်(Form)လားနကဟဲပျူထိတ်အီတကွတ်

မုတ်နကတိတ်ဟဲကနုတ်ဟဲပျူခိဖျိ(VAERS)ဝဲးဘဲစးလား
www.vaers.hhs.govမုတ်မုတ်နကီး-၈၀၀-၈၂၂-၇၉၆၇
VAERSတဟုတ်နကသံပဲကသီတဟုတ်ကူင်ဟုတ်ဖးဘုတ်

5 ဒီကလုတ်ကသံပဲဒီသဒတ်ဘုတ်ဒီ ဘုတ်ထဲးတတ်လီကုအပူတတ်ရဲင်တတ်ကျဲ

နမုတ်မုတ်နဖဲနလဲတတ်ဂုလားအရဲလားအဟဲကဲထိတ်သးလီတီလီမုတ်လား
ကသံပဲဒီသဒတ်ဆါ federal program ကီဆုတ်တတ်ရဲင်တတ်ကျဲအိတ်လား
ကမမလားကဲကဲကွတ်ကုပူလားအဘုတ်ဒီဘုတ်ထဲးတဖုတ်လီ

ဘုတ်ပးဒီးတတ်လီကုဒီကလုတ်ကသံပဲဒီသဒတ်ဘုတ်ဒီဘုတ်ထဲးအ
တတ်ရဲင်တတ်ကျဲအဂုခဲလားအဂီကီးသံကွတ်၁-၈၀၀-၃၃၈-၂၃၈၂မုတ်မုတ်
ဖးဝဲးဘဲစးဖဲwww.hrsa.gov/vaccinecompensation တကွတ်

8 ယကမလီသုညါအါထိတ်ယသးဒဲလဲင်?

- သံကွတ်နကသံပဲသရဲဒီးကသံပဲသရဲမုတ်ဖိတကွတ်အဲသုတ်က
ဟုတ်နကသံပဲဒီသဒတ်ဆါအဖဲမုတ်မုတ်ကဟုတ်ကူင်နလားတတ်ကစိတ်အ
ဂုခိတ်သုညါလားအဟဲကဲထိတ်သးတဖုတ်လီ
- ကီးပူဘုတ်မုတ်ဒါလားဆူင်ချဲလီလားနတတ်အိတ်တတ်ဆိးအလီမုတ်
တမုတ်ကီရဲင်ဆူင်ချဲလီတကွတ်
- ဆဲးကျိးတတ်ဟဲယုဒီးတတ်ဒီသဒတ်ဆါလဲလီဖးဒိတ်(CDC)တကွတ်

- ကီး 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)
- အိတ်သကီးCDCဒီကလုတ်မုတ်ကျိလဲကွတ်မုတ်မုတ်ဖးယီဝဲးဘဲစးလား
www.cdc.gov/nip

Vaccine Information Statement
Pneumococcal Conjugate (9/30/02) - Karen 42 U.S.C. § 300aa-26